

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	JUDr. Mgr. Bc. et Bc. Josef Vacek
Téma práce:	Rozhodovací praxe Apelačního soudu a Constitutio Criminalis Josephina (1687–1727)
Rozsah práce:	212 stran (z toho 187 stran vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	4. dubna 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předložená práce je zajímavým zpracováním tématu z novější právní historie, které přináší řadu nových informací a závěrů. Téma dosud dosud bylo – pomineme-li zejména některé práce samotného disertanta – v zásadě nezpracované. Problematika změn právní praxe v reakci na změny práva jako takového je tématem stále živým, a to bez ohledu na období, kterému se věnuje.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma práce kladlo na disertanta poměrně vysoké nároky co do teoretických znalostí a dovedností. Vedle standardních teoretických znalostí a metod právní vědy bylo při přípravě předložené práce nutno využít znalosti a metody z oblasti věd historických včetně pomocných věd historických, bez kterých by ji nebylo možno zpracovat. Metody práce během zpracování užití lze považovat za vhodně zvolené, neboť umožnily disertantovi dojít k vytčenému cíli. Zvolená cesta zpracování rozhodnutí apelačního soudu za 40 let jeho fungování – kdy i přes „pouhý“ výběr některých skutkových podstat bylo v zásadě třeba projít veškerou dochovanou rozhodovací agendu – byla na jednu stranu velmi náročná, na druhou stranu však umožnila dojít k silně podloženým závěrům.

3. Formální a systematické členění práce

Disertantem zvolené členění práce je jak po stránce formální, tak i systematické, možno považovat za vhodné. Směřuje od obecnému ke konkrétnímu, má vnitřní logiku včetně vhodně koncipovaných shrnujících pasáží. Lze konstatovat, že celkově odpovídá zvolenému tématu.

4. Vyjádření k práci

Na práci jako celku i na jednotlivých jejích částech je patrné, že disertant není žádným nováčkem v oblasti právněhistorické ani historické. Zcela jistě v ní zúročil svou předchozí práci na

Disertant si ve své práci vytkl za cíl *zjistit zda, a případně jakým způsobem se proměnila rozhodovací praxe pražského apelačního soudu v trestních věcech v souvislosti s přijetím hrdebního řádu Josefa I. v roce 1707*, přičemž s ním lze souhlasit, že *zodpovězení této otázky je zásadním příspěvkem v rámci snahy zjištění významu raně novověkého zákonodárství a jeho vlivu na soudní praxi*. Volbou tématu a posléze i v rámci samotného zpracování vhodně navázal na své dřívější práce. Zvolený časový rozsah záběru zpracovávaných pramenů (+/- 20 let) se vzhledem k tomuto záměru jeví jako vhodný, a to i přesto, že posléze disertant dochází k celkem odůvodněnému závěru, že by k naplnění cíle postačoval záběr užší.

V souladu se systematickým členěním práce se nejprve vyčerpávajícím způsobem věnoval popisu dosavadního stavu výzkumu zaměřeného na pojednávání apelační soud a stručnému nastínění jeho historického vývoje. Následují pak čtyři konkrétněji zaměřené pasáže. V první z nich zpracoval problematiku vývoje vnitřního uspořádání soudu včetně personálních otázek pojatých z několika úhlů pohledu. Ve druhé pasáži se věnoval vymezení a popisu rozhodnutí vydávaných apelačním soudem, která jsou východiskem jeho práce, a formám jejich dochování. Následující třetí pasáž věnoval klíčovým právním předpisům ovlivňujícím fungování apelačního soudu v období, kterému se věnuje, přičemž podal nejen jejich přehled a zdroje, ale i bližší rozbor. Přes nezanedbatelnou přínosnost těchto pasáží však oponent považuje – vzhledem k tématu předložené práce – za klíčovou čtvrtou z těchto hlavních pasáží, která je současně nejpřínosnější částí disertační práce. Ta se takřka na šedesáti stranách věnuje samotné analýze proměn trestání v letech 1687 až 1727. V jejím rámci provedl na zdá se vhodně vybraných skutkových podstatách ze třech oblastí (delikty proti životu, delikty majetkové delikty a sexuální delikty) samotnou detailní analýzu proměn trestání ve vazbě na přijetí trestního zákoníku Josefa I. Analýza včetně statistického vyhodnocení je provedena kvalitně a podložena více než dostatečným množstvím konkrétních rozhodnutí získaných z primárních zdrojů. Prezentované závěry tak jsou opřeny o kvalitní argumentaci. Lze s nimi souhlasit, přičemž jsou přínosné a posouvají naše znalosti o proměnách trestního práva na počátku 18. století zase o kus dále.

Pokud jde o práci se zdroji, jsou tyto – jak se zdá – řádně a na příslušných místech citovány. Autor mimo jiné prokázal rozsáhlou znalost předchozí literatury tématem se zabývajícím, ze které vychází a vhodně na ni navazuje. Vedle využití rozsáhlé starší i nejnovější literatury a edic pramenů je však třeba vyzdvihnout zejména využití rozsáhlého souboru archivních pramenů získaných v archivech domácích i zahraničních. Jejich využití je základem, na kterém je předložená práce vystavěna. Ač v právněhistorickém prostředí to je (či by mělo být) spíše samozřejmým standardem, je třeba přesto z pohledu na recentní právo obvykle zaměřené právní vědy zdůraznit, že se současně jednalo o prameny rukopisné, převážně německojazyčné, a tedy nepřilíh jednoduše čitelné. Seznam použitých pramenů a literatury je pak členěn jedním z možných způsobů a zdá se být úplným.

Na závěr lze konstatovat, že práce je zpracována zdařile a na nadstandardní úrovni.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Vytyčené cíle byly splněny.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Podle znalostí posuzovatele byla práce zpracována samostatně a užití zdroje jsou řádně citovány. Lze konstatovat, že z hlediska plagiátorství je práce v pořádku.
Logická stavba práce	Struktura práce je logická a promyšlená, nemám k ní připomínek.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Využito je nadstandardní množství zdrojů, které jsou řádně na příslušných místech citovány. Práce je v zásadě založena na cizojazyčných zdrojích, z nichž jsou klíčové zdroje archivní, které disertant využívá v originálním rukopisném znění. Náročnost zpracování práce tak byla i vzhledem k obtížnosti získání a zpracování zdrojových materiálů výrazně vyšší, než je u odborných prací v oboru právo (zejména pak těch, které jsou zaměřeny na recentní právo) běžné.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Provedené analýzy jsou kvalitní a slouží jako relevantní podklad pro tvrzené závěry, které jsou na jejich rozboru založeny.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	K úpravě práce po grafické stránce nemám připomínek.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je velmi dobrá, práce je psaná čtivým a srozumitelným stylem a jen s minimem chyb, kterým se ostatně v práci tohoto rozsahu prakticky nelze vyhnout.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Oponent nemá vzhledem k výše uvedenému zásadnějších připomínek k předložené práci.

Pokud jde o otázky, mohl by se disertant v průběhu obhajoby případně zaměřit na otázku lokálního prosazování apalečního soudu v trestních věcech, zejména pak v některých okrajových oblastech (například Chebsko, Loketsko).

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji/ ~~nedoporučuji~~ k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Praze dne 11. června 2024

_____
doc. JUDr. Vilém Knoll, Ph.D.
oponent